

Dosarul nr. 2r-861/2018

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (E. Buzu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

DECIZIE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Maria Sudica,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Sudica împotriva lui Ion Belea, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Cadastru”, Oficiului Cadastral Teritorial Orhei, cu privire la radierea dreptului de proprietate și demolarea construcției,

cererea de chemare în judecată depusă de către Iulia Belea împotriva Mariei Sudica cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului imobil,

acțiunea reconvențională înaintată de Ion Belea împotriva Mariei Sudica cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului proprietate comună și demolarea construcțiilor ilegale,

împotriva încheierii din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Maria Sudica, ca depusă înafara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 08 aprilie 2015 Maria Sudica a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Belea, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Cadastru”, Oficiului Cadastral Teritorial Orhei, prin care a solicitat radierea dreptului de proprietate a lui Ion Belea asupra bunului imobil cu număr cadastral xxxxxx constituit din garaj, mansarda și subsolul, amplasat pe str. xxxxx și obligarea lui Ion Belea de a demola bunul imobil.

La 03 septembrie 2015 Iulia Belea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Sudica, prin care a solicitat obligarea Mariei Sudica de a înlătura obstacolele în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil din str. xxxxxxx prin demolarea construcțiilor ilegale, construite neautorizat – haznaua,

anexă la bucătărie de vară, magazie, încasarea din contul Mariei Sudica a cheltuielilor de judecată suportate sub formă de taxă în sumă de 200 lei și repararea prejudiciului moral estimat la suma de 5000 lei.

Prin încheierea din 08 februarie 2016 a Judecătorei Orhei, cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Sudica împotriva lui Ion Belea, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Cadastru”, Oficiului Cadastral Teritorial Orhei, cu privire la radierea dreptului de proprietate și demolarea construcției și cererea de chemare în judecată depusă de către Iulia Belea împotriva Mariei Sudica cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului imobil, au fost conexe într-o singură procedură.

Ulterior, la 16 mai 2016 Ion Belea a depus acțiune reconvențională împotriva Mariei Sudica, cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului proprietate comună pe cote-părți, număr cadastral xxxxxxxx, prin demolarea construcțiilor ilegale: magazie lit. 1, magazie lit. 5, magazie lit. 9, anexă la bucătărie de vară lit. 4.

Prin încheierea din 04 decembrie 2017 a Judecătorei Orhei, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Sudica împotriva lui Ion Belea, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Cadastru”, Oficiului Cadastral Teritorial Orhei, cu privire la radierea dreptului de proprietate și demolarea construcției, a fost scoasă de pe rol (f.d. 102, vol. II).

Prin încheierea din 18 ianuarie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central a fost anulată încheierea din 04 decembrie 2017 a Judecătorei Orhei, sediul Central de scoatere de pe rol a acțiunii Mariei Sudica (f.d. 108, vol. II).

Prin încheierea din 19 martie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Sudica împotriva lui Ion Belea, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Cadastru”, Oficiului Cadastral Teritorial Orhei, cu privire la radierea dreptului de proprietate și demolarea construcției, a fost scoasă de pe rol (f.d. 111, vol. II).

Prin hotărârea din 19 martie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Iulia Belea împotriva Mariei Sudica, cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului imobil și acțiunea reconvențională înaintată de Ion Belea împotriva Mariei Sudica, cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului proprietate comună și demolarea construcțiilor ilegale.

A fost obligată Maria Sudica să înlătore obstacolele în vederea executării dreptului de proprietate asupra imobilului din mun. Xxxxxx număr cadastral xxxxxxxx, prin demolarea construcțiilor ilegale construite neautorizat de către Maria Sudica, haznaua, anexă la bucătăria de vară cu suprafața de 3x3 metri, magazie cu suprafața de 3,5x3 metri în două niveluri.

S-a dispus încasarea din contul Mariei Sudica în beneficiul lui Ion Belea a cheltuielilor de judecată în sumă de 100 lei.

S-a dispus încasarea din contul Mariei Sudica în beneficiul Iuliei Belea a cheltuielilor de judecată în sumă de 200 lei. În rest, pretențiile au fost respinse (f.d. 113, 134-138, vol. II).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Maria Sudica la 10 mai 2018 a contestat-o cu apel, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe și

emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Iulia Belea și acțiunea reconvențională depusă de Ion Belea.

Prin încheierea din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel a Mariei Sudica ca fiind depusă înafara termenului legal (f.d. 155, 156-159, vol. II).

La 26 septembrie 2018 Maria Sudica a contestat cu recurs încheierea din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu repunerea apelului în termen.

În motivarea recursului Maria Sudica și-a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată. A menționat că nu a cunoscut despre data și ora examinării apelului în Curtea de Apel Chișinău, iar instanța de apel nu a verificat dacă apelanta/recurentă a recepționat citația sau dacă a făcut cunoștință cu încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 425 din Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Instanța de recurs constată că prin scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2018, în adresa părților a fost expediată copia încheierii recurrate (f.d. 160, vol. II), însă la dosar nu sunt anexate probe care ar confirma data recepționării de către recurent a copiei încheierii contestate cu recurs, respectiv recursul declarat la 26 septembrie 2018 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului s-a constatat că prin hotărârea din 19 martie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Iulia Belea împotriva Mariei Sudica cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului imobil și acțiunea reconvențională înaintată de Ion Belea împotriva Mariei Sudica cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului proprietate comună și demolarea construcțiilor ilegale.

Ulterior, Maria Sudica nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, a contestat-o cu apel la 10 mai 2018, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Iulia Belea și acțiunea reconvențională depusă de Ion Belea.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, analizând situația de fapt din cauza dată, în raport cu normele de drept procedural aplicabile, reține că concluzia instanței de apel privind necesitatea restituirii Mariei Sudica a cererii de apel ca depusă în afara termenului legal este

justă, avînd la bază cumulul probelor administrate, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă.

În susținerea poziției respective, instanța de recurs consideră necesar de a reitera prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, legiuitorul în norma respectivă a stabilit exhaustiv că termenul de depunere a cererii de apel nu este condiționat de alte împrejurări sau circumstanțe, decât data pronunțării dispozitivului hotărîrii.

Colegiul menționează că totuși la alin. (2) din art. 362 Cod de procedură civilă, este stabilită o excepție și anume, termenul de apel se întrerupe prin decesul participantului la proces care avea interes să facă apel sau prin decesul mandatarului căruia i se comunicase hotărîrea, însă în cauza dată nu este aplicabilă această excepție.

Instanța de recurs reține că recurenta-apelantă Maria Sudica urma să-și exercite dreptul de a contesta cu apel hotărîrea primei instanțe înainte de expirarea termenului de 30 zile, calculat din ziua imediat următoare pronunțării hotărîrii din 19 martie 2018, adică 20 martie 2018.

Respectiv, ultima zi de depunere a cererii de apel este 18 aprilie 2018, însă apelul a fost declarat numai la 10 mai 2018, peste termenul prevăzut la art. 362 Cod de procedură civilă.

Mai mult, Maria Sudica și reprezentantul său, avocatul Aliona Stici, au cunoscut despre cauza dată or, în prima instanță au fost citate și prezente în mai multe ședințe de judecată (f.d. 28, 57, 68, 80).

Potrivit art. 102 alin. (4¹) Cod de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Totodată, este neîntemeiat și argumentul recurenteii precum că nu a cunoscut despre data și ora ședinței de judecată în instanța de apel or, la dosar este anexată citarea legală a Mariei Sudica pentru ședința din 11 septembrie 2018 (f.d. 146, vol. II).

Prin urmare, reieșind din circumstanțele indicate, instanța de apel just a conchis că cererea de apel a fost înaintată cu depășirea termenului de atac.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit dispozițiilor art. 111 alin. (1) - (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua

imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Conform prevederilor art. 112 alin. (3) și (4) Cod de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Conformitate cu art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de drepturi, dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, coroborate, expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012 și SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

Deoarece apelul este depus peste termenul prevăzut de lege și recurentul-apelant nu a solicitat repunerea în termen a apelului, iar admiterea unui apel declarat peste termen va încălca principiul securității raporturilor juridice, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel corect a restituit apelul declarat de către Maria Sudica, ca fiind depus înafara termenului legal.

Din considerentele menționate și avînd în vedere că încheierea instanței de apel contestată cu recurs este legală și întemeiată, iar argumentele recurentului poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită a fi respins cu menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Maria Sudica.

Se menține încheierea din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Sudica împotriva lui Ion Belea, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Cadastru”, Oficiului Cadastral Teritorial Orhei, cu privire la radierea dreptului de proprietate și demolarea construcției,

cererea de chemare în judecată depusă de către Iulia Belea împotriva Mariei Sudica cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului imobil,

acțiunea reconvențională înaintată de Ion Belea împotriva Mariei Sudica cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului proprietate comună și demolarea construcțiilor ilegale.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh